

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

בפני	כב' השופטת אורית אביגיל יהלומי
מבקשים	האחים
נגד	
משיבים	1. האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים משרדי ממשלה 999009 2. משרד הרווחה - לשכה משפטית ירושלים משרדי ממשלה 570001538
בעניין אדם שממבוקש למנות לו אפוטרופוס הגב' פלונית.	

פסק דין

לפני שלוש בקשות שהגישו ארבעה מילדיה של הגב' פלונית (להלן: "האם"):

א. תיק א"פ 64429-05-21: בקשת הבן מ' (להלן: "המבקש" או "מ") להתמנות כאפוטרופוס לענייניה האישיים, הגופניים והרכשיים של אמו.

ב. תיק א"פ 15180-11-21: בקשת הילדים ש' ול' להתמנות כאפוטרופוסים לענייניה האישיים, הגופניים והרכשיים של אמם. (להלן: "ש' ול'").

ג. א"פ 21283-11-21: בקשת הבן א' בקשה לרישום הערת אזהרה על בית המשיבה ב... (להלן: "א'").

העובדות הצריכות לעניין

1. האם, ילידת 1939 ואלמנה מזה שנים רבות, מתגוררת ב... ביחד עם בנה הבכור מ', הוא המבקש בתיק א"פ 64429-05-21 (להלן: "מ" או "המבקש").

מלבד המבקש, למשיבה חמישה ילדים נוספים, כולם בגירים, בהם ל' וש' – הם המבקשים בא"פ 15180-11-21 (להלן: "ש' ול'").

2. ביום 31.5.2021 הגיש מ' בקשה להתמנות כאפוטרופוס זמני לאמו, לתקופה של 6 חודשים.

בבקשה נכתב כי האם אינה מסוגלת להביע דעה בעניין, נוכח אירוע מוחי שחווה.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- 1 כן נכתב כי כל אחיו של המבקש הביעו הסכמתם לבקשתו להתמנות כאפוטרופוס זמני לענייניה הרכשיים,
2 האישיים והרפואיים של האם.
- 3 במקביל לבקשה מינוי אפוטרופוס לאם, הגיש המבקש בקשה "דחופה" למשיכת כספים מחשבונה בבנק
4 הפועלים. נטען בבקשה – שהוגשה בכתב יד – כי קיים צורך דחוף למשוך מהחשבון סך של 7,000-8,000
5 ש"ח בחודש:
- 6 "באופן כללי סך כל חודש נע בין 7,000 ל-8,000 שקל בחודש חשוב שבית המשפט ידע כרגע אנחנו
7 ללא חשמל מספר ימים החשבון של (פלוגית) מנוהל ללא דופי זה כ-40 שנה בלי שום בעיות בבנק
8 לכן אני לא מבין למה כך עושים לנו. אני הבן שלה אני הוא זה שמתגורר עימה, אני הוא זה שיועד
9 בדיוק מה הם הצרכים".
- 10 4. כן נכתב כי קיימים למשפחה חובות שונים למכולות, וכי הכספים דרושים בעבור קניית תרופות, כלי
11 היגיינה ועישון בעבור האם, כמו גם לתשלום גז, מים, חשמל וארנונה.
- 12 5. בתגובתו, ביקש ב"כ היועמ"ש לצורך גיבוש עמדתו, להורות למבקש לצרף מסמכים שונים בעניין מצב האם
13 – לרבות תעודת רופא ודו"ח סוציאלי מפורט (תגובה מיום 31.5.2021). כן התבקש המבקש להבהיר מהו
14 הצורך הדחוף המצדיק מינוי אפוטרופוס על ענייניה הרכשיים של אמו ולפרט את סכומי הכסף אותם
15 הוא מבקש למשוך מחשבונה, תוך צירוף אסמכתאות מתאימות. כן התבקש לצרף את פרטי חשבון הבנק
16 של האם.
- 17 6. חרף העובדה שבהחלטה מאותו היום הורה ביהמ"ש למבקש להגיש תשובתו לתגובת ב"כ היועמ"ש בתוך
18 7 ימים, זה לא הגיש לתיק עמדתו כאמור.
- 19 7. ביום 7.11.2021, עוד בטרם הוגש התסקיר בעניין המשיבה, הגישו הילדים ל' ושי' בקשה להתמנות
20 כאפוטרופוסים לענייניה הרכשיים, האישיים והגופניים של אימם (א"פ 15180-11-21).
- 21 בבקשה נכתב כי האחים מ', ס' ונ' מסכימים לבקשה, ואילו האח א' מתנגד לה.
- 22 תסקיר העו"ס לסדרי דין
- 23 8. ביום 24.11.2021 הוגש לתיק תסקיר עו"ס לסדרי דין.
- 24 בתמצית יצוין כי בתסקיר נכתב שהאם, בת 82, חוותה אירוע מוחי לפני כשלוש שנים לאחר שנפלה ב....
25 בסמוך לנפילה, התברר כי האם אף חולה במחלת הסרטן וסובלת מדימנציה וסקולרית המתבטאת בקשיי
26 ניידות והתמצאות, קשיי קשב ופגיעה בכושר השיפוט. לתסקיר צורף תעודת רופא מטעם ד"ר ... (מומחה
27 לגריאטריה) אשר בדק את האם ביום 7/7/2021 וציין כי לאם ליקוי בהתמצאות, קשב ותפקוד אקסקיטיבי
28 וכושר שיפוט וכי היא אינה מסוגלת לדאוג לענייניה לבד ומומלץ (והיא אף מעוניינת בכך) מינוי אפוטרופוס.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- 1 כן צוין כי במענה לשאלה האם הגב' פלונית מסוגלת להביע דעתה בעניין מינוי האפוטרופוס ? "לא. מביעה
- 2 את דעתה ומעוניינת במינוי אפוטרופוס אבל לא מבינה את כל ההשלכות של החלטה" ובמענה לשאלה
- 3 "האם יש מקום להכריז עליה פסולת הדין?" השיב הרופא בחיוב.
- 4 כן צוין בתסקיר כי המבקש הגיש בקשתו זו להתמנות כאפוטרופוס לאמו לאחר שפקיד הבנק בו מתנהל
- 5 חשבונה של האם התרשם כי איננה כשירה לניהול ענייניה הכספיים והקפיד את חשבונה.
- 6 9. בניגוד לאמור בבקשה, מהתסקיר עולה כי לא קיימת הסכמה בין האחים בכל הנוגע למינויו של המבקש
- 7 כאפוטרופוס לאם – זאת על אף שכולם מסכימים כי אינה יכולה לנהל את ענייניה בעצמה. המתנגד העיקרי
- 8 למינוי כאמור הוא האח א', אשר הביע בפני העו"ס עמדתו הנחרצת לפיה המבקש אינו מתאים לשמש
- 9 כאפוטרופוס עבור האם, זאת נוכח עברו הפלילי והתנהלותו לאורך השנים. א' העריך כי אחיו האחרים –
- 10 ל', ס' וש' – מסכימים למינוי המבקש בשל חששם ממנו.
- 11 כן צוין בתסקיר כי משיחה שקיימה העו"ס עם רופאת המשפחה המטפלת באם, ד"ר ב', עולה כי אף זו
- 12 מודעת לסכסוך הקיים בין האחים. הרופאה שיתפה כי המבקש אינו נוהג להביא את האם לטיפולים, אלא
- 13 בנותיה, וכי בעבר מנע את כניסת אחיו לביתה.
- 14 העו"ס הוסיפה שהמבקש אף מנע בעבר את כניסתן של מטפלות שונות אליהן זכאית האם במסגרת חוק
- 15 הסיעוד, וביקש להמיר את זכאותה זו לכסף. בהקשר זה, צוין כי קיימת חוסר בהירות בנוגע לשימוש שעשה
- 16 המבקש בכספי האם עד לחסימת חשבונה.
- 17 10. בביקור בית שערך העו"ס אצל האם, בנוכחות המבקש, שיתף המבקש את העו"ס במצב הכלכלי בו שרויה
- 18 המשפחה, וטען באוזניה כי אחיו א' מתנגד למינויו כאפוטרופוס לאם ממניעים נקמניים שאינם ענייניים.
- 19 במהלך הביקור, הרבתה האם לבכות והתקשתה להסביר לעו"ס את הסיבות לכך, תוך שהיא מבהירה כי
- 20 המבקש "מטפל בה טוב והיא רוצה שרק הוא יטפל בה" (עמ' 3).
- 21 לאחר שיצאה מהבית, שמעה העו"ס את המבקש צועק על האם בקול רם, מספר פעמים: "ראית מה אמר
- 22 א'?" העו"ס ציינה כי צעקות אלה הבהילו אותה, וכי אינה יודעת כיצד חשה האם.
- 23 11. העו"ס ציינה בקשר למבקש המעוניין להתמנות כאפוטרופוס כי קיים חשד גדול מאוד בקשר להתאמתו
- 24 של מ' למינוי ואני מוסיפה ומציינת כבר עתה כי ניכר כי חשש זה חל על כל האחים, כפי שיובהר בהחלטתי
- 25 להלן.
- 26 11.1 צוין כי בשיחה שהייתה לה עם עו"ס המשפחה, עולה כי ישנו מידע לגבי מ' המעלה שאלות לגבי
- 27 התאמתו לתפקיד האפוטרופוס, וזאת בשים לב לסכסוך הקיים בין האחים, לעובדה כי למי
- 28 רקע פלילי וכי הוא הורשע בעבר במספר רב של עבירות, ביניהן גניבה, תקיפה, הפרעה לשוטר
- 29 במילוי תפקיד, שימוש והחזקת סמים וכיום מבצע עבודות שירות לאחר שהורשע בגניבה בשנת

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

2018. ("ביקשתי את הרישום הפלילי של מ' מהמשטרה וקיבלתי חובת די עבה של אישומים...").

11.2 כן צוין כי לאם הגיעה מטפלת אשר אושרה עבודה במסגרת חוק הסיעוד אשר מ' בחר לפטר בתקופת הקורונה ולקבל תשלום כספי לידי.

11.3 בנוסף צוין כי המבקש נמצא כיום בטיפול ביחידה לטיפול בהתמכרויות באגף הרווחה ב... וקיים חשש שהוא סובל מדיכאון וזקוק לטיפול פסיכיאטרי. עניינים אלה מייצרים חשש כי שיקול דעתו של המבקש איננו תקין, וכי לא יוכל לשמש כגורם יציב ומיטבי בעבור האם.

11.4 כן ציינה העו"ס כי בשיחה שהייתה לה עם הד"ר ב', רופאת המשפחה של האם, הרופאה ציינה כי היא שמעה מאחיו של המבקש על הסכסוך ביניהם וכי הייתה תקופה בה האחים רצו להיכנס לבית האם ומ' מנע זאת והם לא יכלו להתמודד עימו. כן צוין כי האחים סיפרו לרופאה כי יש רקע של שימוש בסמים למ' וכי הוא לוקח את הכספים לאמו, וכי האחים מאוד חוששים מפניו וציינו כי הוא ניבל את פיו כלפיהם והם התקשו להתמודד עימו. כן ציינה הרופאה כי מ' לא מביא את האם לטיפולים כי אם דווקא בנותיה.

11.5 כן צוין בתסקיר כי יתר האחים – ש', ל' וס' טוענים כי לכאורה מ' מטפל היטב באם וכי הוא מתאים לשמש כאפוטרופוס, כי האח א' מתנגד בתוקף למינוי וטוען כי מ' הינו אדם עם עבר פלילי עשיר, נוטל סמים, ויש חשש שישתמש בכספי האם לרכישת סמים, כאשר יש לו עבר עשיר גם של עבירות גניבה והונאה ולכן יש חשש שכך ייעשה גם עם כספי האם.

11.6 כאשר נשאל האח א' מדוע לדעתו מסכימים אחיו למינוי ציין כי הם חוששים מאוד מפניו והוא אף התנגד למינוי מי מהאחים במקום מ' כאשר לדעתו הם לא יפעלו לטובת האם לאור החשש והלחץ הגדול מן הצד של מ', ומשעה שגם הם מקבלים לכאורה טובות הנאה וכספים מחשבון האם.

11.7 העו"ס מוסיפה ומציינת כי האחים פנו אליה פעם אחר פעם להכריע בעניין המינוי, וציינו כי משעה שנעל חשבונה של האם, מופעל לחץ מצד מ' לסיוע בניהול משק הבית של האם וכי יש עליהם עול כלכלי שהם לא יכולים לעמוד בו. בעניין זה צוין כי "לא היה ברור לי אם הם עד הסוף עסוקים בטובת האם בעניין זה. אציין כי להתרשמותי הם כן דואגים לאם אך מתקשים לעמוד בלחץ מול מ'".

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

12. נוכח דברים אלה, המליצה העו"ס למנות את המרכז הישראלי לאפוטרופוסות (הידועה בשמה הקודם –
הקרן לטיפול בחסויים) כאפוטרופוס לגופה ורכושה של המשיבה, כגורם חיצוני וניטרלי, ואף ציינה כי
3 פנתה לקרן וקיבלה הסכמתה למינוי אשר צורפה לתסקיר.

13. במסגרת החלטה מיום 25/11/2021 הוריתי לעו"ס להגיש תסקיר משלים בתוך 7 ימים, במסגרתו תובא
5 עמדת כל בני המשפחה ובפרט עמדת המבקש בנוגע להמלצות למנות את הקרן לטיפול בחסויים על ענייני
6 גופה ורכושה של האם.

7 תסקיר משלים

14. בהמשך לאמור, הגישה העו"ס תסקיר משלים ביום 9/12/2021, במסגרתו צוין כי צוין כי הילדים ש', ל' וס'
9 הביעו התנגדותם למינוי הקרן, והציעו את עצמם כמי שמתאימים להתמנות כאפוטרופוסים בעבור האם.

10 כן נכתב כי מ' מתנגד אף הוא למינוי הקרן ומציע את עצמו כאפוטרופוס, כי הבן נ' ציין כי הוא חושב
11 שאחיו מתאימים למינוי ולא הקרן וכי הבן א' הביע הסכמה למינוי הקרן אם כי הציע גם את עצמו. משעה
12 שקיים סכסוך בינו לבין אחיו והוא אף לא נמצא בשר עם האם שנים, הביעה העו"ס עמדתה כי ההצעה של
13 א' לא רלוונטית.

15. בתגובה מיום 9.12.2021, ביקש ב"כ היועמ"ש לגבש עמדתו לאחר שמיעת הצדדים בדיון שיתקיים ביום
15 26.12.2021.

16 הליכים נוספים

16. בטרם אמשך, מצאתי לנכון לציין כי בין האחים מתנהלים מספר הליכים נוספים בבית משפט זה פרט
18 לאלה בא"פ 64429-05-21 ובא"פ 15180-11-21 שתוארו לעיל:

17. ביום 7.11.2021 הגיש א' בקשה למתן צו הגנה כנגד מ', ל' וס' (ה"ט 15024-11-21). בבקשה נטען כי אחיו
20 נוהגים לאיים עליו לאור התנגדותם למינוי שלהם כאפוטרופוס על האם.

21 לאחר דיון במעמד הצדדים שהתקיים ביום 9.11.2021 בפני כבוד השופט העמית שלמה אלבז, הוסכם כי
22 לצדדים יינתן צו הגנה הדדי.

18. ביום 9.11.2021 הגיש האח א' בקשה לרישום הערת אזהרה על בית המשיבה ב.... בבקשה נטען כי האם
24 במצב ירוד ביותר ולא מבינה את הנעשה סביבה וכי הדבר אינו מונע מילדיה אחיו של המבקש "לעשות
25 פעולות נמרצות על מנת לבצע מכתב (צ.ל. מחטף – א.א.ג.) של מכירת הדירה" כאשר נטען שהם פנו
26 למתווכים, ועל מנת להגן על האם (תיק א"פ 21283-11-21).

19. ביום 18.11.2021 ניתנה החלטת המותב הקודם שדן בתיק, בה הורה לא' לצרף נסח רישום עדכני של הנכס
28 נשוא הבקשה. היום הוגש אישור זכויות ממנו עולה כי מ' והאם רשומים שניהם כבעלים של הנכס.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

בקשר להליך זה יצוין כבר עתה כי א' ציין בפני בית המשפט בדיון שהתקיים לפני היום כי הוא נקט בהליך זה באופן דחוף על מנת להגן לכאורה על דירת מגוריה של אימו מפני הניסיונות הפסולים של מ' ויתר האחים למכור את דירת האם ולהותיר אותו ללא קורת גג, ואולם הסכים עם בית המשפט במהלך הדיון כי מקום בו ימונה אפוטרופוס חיצוני, הרי שהוא מוכן לחזור בו מבקשתו זו (פרוטוקול מיום 26.12.2021, עמ' 8, שורות 12-14), משעה שחזקה על האפוטרופוס שימונה שיבדוק מכוח תפקידו את כלל הטענות והוא הגורם הנכון על פי דין שיוכל לנקוט בהליכים משפטיים כאלה או אחרים ככל שיידרשו ובהתאם לממצאיו ובדיקותיו, לצורך הגנה על רכושה של האם.

20. ביום 20.12.2021 הוגשה הודעה מאת עוה"ד ..., אשר עדכן כי במסגרת הליך ההוצל"פ שהתנהל מול כב' הרשמת איה מחאג'נה קרמאן בחיפה, הוא מונה ככונס נכסים לדירת המשיבה (תיק ...).

כן הוגשה ביום 21/12/2021 הבהרה נוספת, בה צוין כי הנ"ל מונה ככונס נכסים על דירת מ' ואמו, הגב' פלונית, וכי לא רק מחצית הזכויות בדירה, כאשר צו הכינוס הינו על מלוא הזכויות בדירה.

הדיון מיום 26.12.2021

21. אפתח בכך כי הדיון שהתקיים לפני היום בנוכחות 5 מתוך 6 אחים, ובנוכחות העו"ס לסדרי דין, ב"כ היועמ"ש ונציגת המרכז הישראלי לאפוטרופסות, היה קשה וסוער במיוחד.

עוד לפני הדיון כאשר הצדדים המתנינו בחוץ, נשמעו ביניהם חילופי צעקות וקללות שהצריכו מעורבות של המאבטחים של בית המשפט, במהלך הדיון בית המשפט נאלץ להעיר לצדדים פעם אחר פעם להרגיע את הרוחות, כאשר ניכר כי קיים סכסוך בעצימות מאוד גבוהה בין מ', ל', ס' ושי' לבין האח א', שאף הסתיים בצעקות וצרחות, שהובילו את א' ורעייתו להגיש בקשה נוספת לצו הגנה כנגד מ' אשר לטענתם איים על חייהם בסוף הדיון.

22. במהלך הדיון שהתקיים לפני היום, בנוכחות הצדדים כאמור, הודיע המבקש כי הוא חוזר בו מבקשתו להתמנות כאפוטרופוס לאם נוכח עברו המורכב ועמדת העו"ס.

23. האחים ל' ושי' סירבו לקבל את המלצות העו"ס וב"כ היועמ"ש למנות גורם חיצוני נייטרלי – את המרכז הישראלי לאפוטרופסות, והודיעו כי הם עומדים על בקשתם למנות אותם.

24. העו"ס לסדרי דין ציינה כי לאחר ששמעה את הצדדים בדיון המלצותיה למינוי גורם חיצוני שאינו מי מבין לדידה מקבלות משנה תוקף, וגם ב"כ היועמ"ש הצטרפה להמלצות העו"ס וציינה כי לאור הסכסוך המשפחתי ועצימות הסכסוך לא מאפשרים שמי מבני המשפחה ימונה, וכי יותר נכון שימונה גוף חיצוני נייטרלי ומקצועי שיעשה סדר ויראה לנגד עיניו רק את טובת האם.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

25. כן יצוין כי האם לא הופיעה לדיון שהתקיים, כאשר נטען כי לכאורה רצתה להגיע ואולם הדבר נמנע ממנה
ע"י האחים אשר לכאורה לא איפשרו לה לעשות כן לאור מצבה הרפואי והעובדה שאינה מחוסנת (עמ' 1,
שורה 14).

26. משעה שהאם נבדקה ע"י רופא אשר הגיש תעודה רפואית שצורפה לתסקיר ממנה עולה כי מצבה הרפואי
חמור וכי היא כושר השיפוט שלה לקוי לחלוטין (עד כדי המלצה להכריז עליה פסולת דין), ועל אף
שמסוגלת להתייצב לדיון בפני בית המשפט, היא לא באמת יכולה לשקול ולהבין כדבעי את טובתה, ולאחר
שהיא נפגשה עם העו"ס לסדרי דין כמפורט בתסקיר, דומני כי אין מקום להוסיף ולשמוע את האם לצורך
מתן החלטה בהליך.

9 **דין והכרעה**

27. נקודת המוצא בכל דיון בעניין כשרותו של אדם הינה שכל אדם כשר לזכויות ולחובות מרגע לידתו ועד
מותו, וכשיר לביצוע פעולות משפטיות – כל זאת זולת אם נשללה או הוגבלה כשרותו בחוק או בפסק דין
(סעיפים 1 ו-2 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ב-1962, להלן: חוק הכשרות). נקודת
מוצא זו משקפת תפיסות היסוד של שיטתנו ביחס לזכויות היסודיות של כל אדם, דהיינו: הזכות
לאוטונומיה, לכבוד, לחירות ולקניין (ע"א 1233/94 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (17.12.1995)).

28. בסעיף 33(א)(4) לחוק הכשרות נקבעו המצבים בהם רשאי בית המשפט למנות אפוטרופוס לבגיר. למען
הנוחות, אצטט את הוראות הסעיף הרלוונטי:

33(א). בית המשפט רשאי למנות אפוטרופוס –

...
(4) לאדם אחר שאינו יכול, דרך קבע או דרך ארעי, לדאוג לענייניו, כולם או מקצתם, ואין
מי שמוסמך ומוכן לדאוג להם במקומו".

29. מטבע הדברים, מינוי אפוטרופוס לאדם פירושה פגיעה בחירותו והגבלת האוטונומיה שלו. "פגיעה" זו
נובעת מהעובדה שיכולתו של האדם לו מונה אפוטרופוס להכריע בעצמו בהחלטות המשמעותיות בחייו
נפגעת בצורה משמעותית לאחר המינוי, והסכמתו אינה מהווה תנאי מחייב או הכרחי לעניינים אלה. ברוח
זו, בספרות האקדמית והמשפטית נטען לא אחת שההחלטה למנות אפוטרופוס לאדם בגיר למעשה
"גזרת" עליו "מוות אזרחי" ומשקפת את מגמת ההדרה והדחיקה של זקנים ובעלי מוגבלויות אל השוליים
החברתיים (יותם טולוב וארלן קנטר "המאבק להשבת האוטונומיה והכשרות המשפטית לאנשים עם
מוגבלויות" מעשי משפט ו 45, עמ' 46-48 (2014)).

30. בפסיקה נקבע ששאלת מינויו של אפוטרופוס לאדם בגיר תבחן על בסיס תשתית עובדתית מספקת, אשר
מובילה למסקנה שהאדם לגביו הוגשה הבקשה אינו מסוגל לדאוג לענייניו בדרגת חומרה כזו שסותרת את

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- 1 חזקת הכשרות הקיימת בסעיפים 1-2 בחוק הכשרות. במצבים אלה, על בית המשפט להגן על האדם מפני
- 2 עצמו, מפני מעשיו ומחדליו הנובעים מכושר שיפוטו הלקוי ומפני הזולת אשר עשוי לנצל לרעה את מצבו.
- 3 תנאי נוסף למינוי האפוטרופוס הוא שאין אדם אחר המוכן לדאוג, במקומו של האדם לגביו נשקל המינוי,
- 4 לענייניו של האחרון (א"פ (ת"א) 68383-03-16 א.פ.מ נ' האפוטרופוסיות הזמניות (19.8.2017)).
- 5 31. במקרה דנן, נראה שאין מחלוקת אמיתית כי האם במצב רפואי תפקודי וקוגניטיבי ירוד ביותר וכי היא
- 6 אינה מסוגלת לנהל את ענייניה, וזקוקה למינוי של אפוטרופוס על ענייניה האישיים, הגופניים והרכשיים
- 7 בדחיפות רבה, כאשר היא תלויה באופן מוחלט בעזרתם של גורמים חיצוניים למילוי צרכיה.
- 8 מסקנה זו עולה מגרסאות הצדדים עצמם וכן מן הדו"חות הרפואיים שצורפו לבקשות שהוגשו לבית
- 9 המשפט, שם נכתב בין היתר כדלקמן:
- 10 "גב' פלונית סובלת מדימנציה וסקולרית – מתייצגת עם לקוי בהתמצאות, קשב, תפקוד אקסקיטיבי
- 11 וכושר שיפוט. אינה מסוגלת לדאוג לענייניה לבד ומומלץ (והיא מעוניינת ב) מינוי אפוטרופוס ...
- 12 (האם) מביעה את דעתה ומעוניינת במינוי אפוטרופוס אבל לא מבינה את כל ההשלכות של החלטה
- 13 זו ... החוסה אינה מסוגלת לדאוג לענייניה ולפי כך זקוקה למינוי אפוטרופוס על גופה ועל רכושה".
- 14 32. אף האחים הבהירו בעדותם כי האם אינה מסוגלת לטפל בענייניה וזקוקה לאפוטרופוס לשם כך. כך
- 15 לדוגמה, הצהיר מ':
- 16 "המצב הקשה של אימא שלי נמשך בערך 10 שנים, היא עברה אירוע מוחי, גילו לה סרטן ודמנציה,
- 17 בערך 10 שנים היא סובלת מהמצב הזה, אני נותן לה את הכדורים, אני יודע את המינון, היא לוקחת
- 18 נגד לחץ דם, נגד סכרת, יש לה פצעים בגוף וכל מיני כדורים, שלושה עשר כדורים, נותן לה 11 בערב
- 19 ו-3 בבוקר. אני לא יודע להגיד את שמות התרופות בלועזית, אימא שלי גם מוגבלת בניידות וזקוקה
- 20 לליווי 24/7, יהיה נכון להגיד שהיא זקוקה בדחיפות למי שיטפל לה בעניינים של הרכוש והגוף,
- 21 המון זמן, כבר שנים, היא לא הייתה מעוניינת (עמ' 2, שורות 6-11, הדגש אינו במקור).
- 22 33. מן הצד השני, ובאופן סותר, טען מ' בהמשך כי האם הינה לכאורה בעלת רצון משלה. כך לדוגמה, במהלך
- 23 הדיון הצהיר כי לפני חמש שנים נטל עם אמו "כשהייתה בדמנציה" (עמ' 2, שורה 25) הלוואה על-סך של
- 24 150,000 ₪ לצורך סגירת חובותיו:-
- 25 "אימא נותנת לי כל מה שאני צריך ... לפני 5 שנים כשהייתה בדמנציה, לקחנו הלוואה של 150 אלף
- 26 שקל, אני ואימא לקחנו, הכול מוכח, עו"ד החתים אותה על המסמכים, על מנת לתת למ', רק א' לא
- 27 יודע" (עמ' 2, שורות 22-26).
- 28 34. כשנשאל מ' על-ידי בית המשפט כיצד יתכן שאמו מלווה לו כספים כשאיננה כשירה לעשות כן, הגיב בצורה
- 29 מתחמקת, והסביר שזהו רצונה של האם:

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- 1 "ש. בן אדם במצב של אימא שלך לפי החוק, אי אפשר להשתמש בכספים שלו בלי שמישהו יבדוק
- 2 אם אפשר להשתמש בזה. אתה אומר לי שהיא עשר שנים במצב הזה, אז איך החתמת אותה על
- 3 מסמכים?
- 4 ת. לא החתמתי אותה על מסמכים, חבל שהיא לא פה, היא הייתה אומרת שהיא לא רוצה לראות
- 5 את א', היא תעמוד מול בית המשפט ותגיד שכל מה שיש לה היא תרצה לתת לי, אני לא משתמש
- 6 בסמים היום" (עמ' 3, שורות 18-20, הדגש אינו במקור. ראו גם: עמ' 4, שורות 15-18).
- 7 35. מאחר שהאם לא הגיעה לדיון שהתקיים היום, נשאלה העו"ס – אשר פגשה באם במהלך כתיבת התסקיר
- 8 – על אודותיה:
- 9 "... בכל מה שנוגע למצבה הקוגניטיבי של הגב' פלונית ולהערות שעלו פה היום בנוגע להסכמתה
- 10 ולרצונה, אני מבקשת לציין כי נפגשתי אתה בצורה בלתי אמצעית, היא לא הייתה יכולה להביע
- 11 בצורה מאוד בהירה את הדברים, הייתה בעיקר מבוהלת ובכתה תוך כדי דיבור אתה, היא לא ידעה
- 12 גם להגיד מה קשה, אמרה שהמצב קשה, אני לא בטוחה אם היא יכולה להגיד מה בדיוק קשה, אבל
- 13 היא מבינה שהמציאות קשה. אני מתרשמת שהיא יכולה להגיד את רצונה, אני לא בטוחה שהשיפוט
- 14 שלה עד הסוף תקין" (פרוטוקול מיום 26.12.2021, עמ' 9, שורות 13-18).
- 15 36. אף ב"כ היועמ"ש הצטרפה לעמדת העו"ס והביעה עמדתה לפיה יש למנות אפוטרופוס לאם, זאת על סמך
- 16 המסמכים שהוצגו בדבר מצבה הקוגניטיבי וכישר שיפוט הלכתי (עמ' 10, שורות 1-2).
- 17 37. משכך, נראה שכל התנאים בסעיף 33(א) (4) מתמלאים, כמו גם התנאים בסעיף 33 לחוק הכשרות, וניתן
- 18 לקבוע כי האם אינה כשירה לנהל את ענייניה וזקוקה למינוי אפוטרופוס.
- 19 השאלה אפוא נוגעת לשאלת זהותו של הגורם המתאים ביותר כדי לשמש כאפוטרופוס למשיבה, כאשר
- 20 קיימת מחלוקת בעניין זה.
- 21 38. העיקרון המנחה בקביעת זהות האפוטרופוס לבגיר נלמדת מלשונו המפורשת של סעיף 35(א) לחוק
- 22 הכשרות, שם נקבע:
- 23 "בית המשפט ימנה לאפוטרופוס מי שנראה לו בנסיבות העניין מתאים ביותר לטובת האדם, תוך
- 24 התחשבות ברצונו" (הדגש אינו במקור – א.א.י.).
- 25 (וראו בהקשר זה גם דבריה של כב' השופטת ארבל בפסק דינה בפרשת הולצברג, פס' 15-16 וכן א"פ (חיפה)
- 26 21617-09-17 האג"ש נ' היועץ המשפטי לממשלה, פס' 34-50 (22.9.2020); א"פ (ת"א) 29888-11-20
- 27 פלונית נ' גג לנזקק ולחוסה (ע"ר) (31.1.2021)).
- 28 39. מאחר שהאם הינה בגירה, אין בית-המשפט מצווה להעדיף את מינויים של בני משפחה כאפוטרופוסים
- 29 עליה (השוו: סעיף 35(ב) לחוק הכשרות). עם זאת, בפסיקה נקבע כי יש להעדיף מינוי של בן משפחה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- 1 כאפוטרופוס גם בעבור בגיר שאינו מסוגל לנהל את ענייניו, על פני מינויו של גורם חיצוני ראו לדוגמה:
- 2 א"פ (נצרת) 2262-02-12 **היועץ המשפטי לממשלה נ' פ.כ.** (22.8.2012); א"פ (קריית גת) 43626-09-20
- 3 **פלונית נ' פלונית** (20.8.2021). קביעה זו נסובה על ההנחה לפיה אדם קרוב, המכיר את מי שיש למנות לו
- 4 אפוטרופוס היכרות אמתית, ידע לפעול בצורה מיטבית יותר להבטחת שלומו וטובתו מאשר אדם זר.
- 5 נוסף על כך, מינוי אדם קרוב (חבר או בן משפחה) לטיפול בענייניו של אדם שאינו מסוגל לטפל בענייניו
- 6 בעצמו עשויה לעיתים קרובות לעלות בקנה אחד עם רצונו האמיתי של המוגן, אשר גובש בטרם איבד את
- 7 כשירותו (פרשת **הולצברג**, פס' 15 לפסק דינה של כב' השופטת ארבל; ע"א 1233/94 **פלונית נ' היועץ**
- 8 **המשפטי לממשלה**, פס' 7 לפסק דינה של כב' השופטת שטרסברג כהן).
- 9 מגמה זו של בתי המשפט נובעת אפוא מההנחה, כי מינוי קרוב משפחה כאפוטרופוס לבגיר הינה מוצדקת
- 10 נוכח טובת החסוי – היא העיקרון המרכזי בבחינת כל השאלות הנוגעות אליו (א"פ (צפת) 22044-04-16
- 11 **ר.ב. נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פס' 34-36 (9.2.2017) וההפניות שם, להלן: פרשת **ר.ב.**).
- 12 40. דא עקא, כי בנסיבות ההליך שלפניי שוכנעתי מעבר לכל ספק, כי אין זה מטובתה של האם כי מי מילדיה
- 13 יתמנו כאפוטרופוסים עבורה.
- 14 41. האח מ' סובל משלל בעיות כאמור והתרשמתי כי קיים חשש ממשי שהוא אינו ראוי ומסוגל לשמש כגורם
- 15 יציב ומתאים לטיפול באימו. חשש זה נובע מכך שהוא מטופל כיום ביחידה לטיפול בהתמכרויות באגף
- 16 הרווחה ב..., וככל הנראה סובל מדיכאון וזקוק לטיפול פסיכיאטרי.
- 17 42. לא ניתן להתעלם גם מעברו הפלילי העשיר של מ', אשר הואשם והורשע בעבר בעבירות שונות של גניבה,
- 18 תקיפה, הפרעה לשוטר במילוי תפקיד, שימוש והחזקה של סמים ולגרסתו שלו ריצה לא פחות מ-8
- 19 מאסרים.
- 20
- 21 43. כמו כן עולה כי הנ"ל אינו נוהג לקחת את אימו לבדיקות תקופתיות ואינו מצוי בקשר עם רופאיה – זאת
- 22 על אף מצבה הרפואי המורכב.
- 23 44. כמו כן מ' הודה, שהוא נעדר כל הכנסות שהן ושהוא בעצם חי על חשבון הכנסותיה הדלות של אימו
- 24 מקצבאות, כאשר כל מה שיש בחשבון הוא כספים של אימו שהוא משתמש בהם לצרכים האישיים שלו
- 25 וזאת על אף שאין לו הראשה בחשבון, כאשר האח ש' מוציא את הכספים מהבנק על סמך יפוי כח שאוחז
- 26 בידיו ("יפוי כח של אימא עוד כשהיא היתה בריאה, היא נתנה לו לפני כמה שנים").
- 27 45. על כך יש להוסיף את הרושם שנוצר בקרב בית המשפט כי הנ"ל מנצל לרעה את מצבה והעדר כשירותה
- 28 של האם לאורך תקופה ארוכה, וככל הנראה מעל בכספיה ונכסיה, והכניס את האם לחובות עד כדי כך
- 29 שנכון להיום תלויים כנגדה הליכי הוצל"פ למכירת ביתה היחיד וקורת הגג שמעל לראשה. לא זו אף זו –

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- מסתבר שמ' לא סיפר לעו"ס עובר להכנת תסקירה דבר או חצי דבר לגבי העובדה שלפני מספר שנים שהאם הייתה בדמנציה (כך מעיד מ') הוא לקח הלוואה ע"ס של 150,000 ₪ כדי לכסות חובות של מ', וככל הנראה החתים את האם על מסמכי ההלוואה וכן על מסמכי שעבוד של דירת מגוריה, כאשר מאישור הזכויות שהגיש היום האח א' בתיק הקשור, עולה כי הנכס רשום בחלקים שווים ע"י מ' וע"ש האם, וכי המישכון של הזכויות בנכס (שהוליד את הליכי הכינוס) נרשם ברשם המשכונות ביום 12/6/2019 – לפני כשנתיים וחצי בלבד, במועד בו נראה שלא ייתכן חולק כי מצבה הקוגניטיבי של האם לא אפשר לה לחתום על מסמכים כגון גא ולהבין על מה היא חותמת ויהא על האפוטרופוס שימונה לבחון את הדברים בהקדם האפשרי וזאת בין היתר לאור הצהרתו של מ' במהלך הדיון כי "הדירה כבר נמכרה ... יש חוזה הדירה נמכרה, אני אחראי על החוזה הזה, אני מצאתי קונה ואני אחראי על החוזה, זה היה בימים האחרונים ... אני ואימי הולכים לגור בשכירות, כרגע לא הייתי צריך אישור של בית המשפט" (עמ' 5 בפרוטוקול).
- על אף שמ' יודיע שבפני בית המשפט תלוי ועומד הליך למינוי אפוטרופוס לאימו בו הוא נקט עוד בחודש מאי 2021 ועל אף שהוא בעצמו מציין בבקשה כי אימו "אינה מסוגלת להביע דעה עקב אירוע מוחי" הדבר לא מונע מבעדו לפעול למכירת הזכויות של דירת מגוריה וקורת הגג של אימו, כאשר הנ"ל רשומה כבעלים של מחצית הזכויות.
46. יתרה מזו: מ' בעצמו הצהיר כי הצורך במינוי אפוטרופוס על אמו המשיבה התעורר רק לאחר שחשבון הבנק שלה הוקפא. אף שהמבקש עצמו הודה כי עשה בכספי המשיבה שימושים שונים וכי אין לו הכנסות משלו, כל האחים סירבו בתוקף להמציא לידי העו"ס לסדרי דין את דפי החשבון – מה שמייצר חשש כבד כי חלק מהפעולות שבוצעו בכספים תוך שיתוף פעולה מלא ביניהם, היו בלתי ראויות, בלשון המעטה, וכי לפחות בכל הנוגע להתנהלות הכלכלית המבקש וכך גם יתר אחיו מצויים בניגוד אינטרסים מול אימם, כאשר ל' העידה שהם ידעו היטב שיש הליכי כינוס למכירת הבית, שמ' השתמש בכספי האם למחייתו ("הוא חייב לחיות ממשוה") (השוו: א"פ (קריות) 15124-11-09 פלוני נ' פלונית, פס' 36-38, 45-46 (6.4.2011)).
47. חשש זה, כמו גם העובדה שהאחים סירבו לשתף פעולה עם העו"ס לסדרי דין ולהעביר לה את מסמכים הדרושים לבחינת מצבה הכלכלי של המשיבה, עשוי ללמד כי מינויים כאפוטרופוסים עבורה יהא שלא לטובתה. לעניין זה, יפים דבריה של כב' השופטת נחמיאס בפרשת ר.ב. הנז' (פס' 38):
- "יצוין כי המונח 'אפוטרופוס' איננו מילת קסם שמשמעה קבלת כספיו של האדם שמונה לו אפוטרופוס. אפוטרופוס הינו תפקיד בעל אחריות רבה, תפקידיו והחובות המוטלים עליו מחייבים יכולת לפעול לטובת האדם שמונה לו אפוטרופוס, בשקידה במיומנות ותוך שמירה על מערכת מורכבת של איזונים הן מול האדם שמונה לו אפוטרופוס, תוך שמיעת רצונו, התחשבות ברצון האמור לאחר מתן הסברים מתאימים בכל עניין הנוגע אליו, הן מול האפוטרופוס הכללי והן מול בית המשפט בעניינים המחייבים קבלת הוראות ואישורים שיפוטניים לביצוע פעולות מסוימות".

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

48. על רקע האמור לעיל שוכנעתי כי האם סובלת ממצב רפואי וקוגניטיבי קשה (חולת סרטן דמנטית לאחר אירוע מוחי) איננה מקבלת טיפול רפואי מתאים כפי שאמורה לקבל ואף איננה יכולה להתלונן או לפנות לעזרה במידת הצורך והיא עלולה להימצא בסכנה, כאשר חשש זה מתחזק נוכח העבדה כי כל האחים למעט האח א' משתפים ביניהם פעולה, ומקיימים קשר של שתיקה בכל הנוגע לכספים, להלוואות ולמסמכים עליהם הוחתמה האם בשנים האחרונות למרות מצבה, מסרבים לחשוף את מצבה הכלכלי ואת דפי הבנק מחשבונה, מגוננים על הבן מ' ועל מעשיו הפסולים לכאורה, כאשר העו"ס אף העידה כי **"ההתנהלות הייתה עם הרבה איומים, נבוא לרווחה ונראה ונעשה בלגן..." (עמ' 9 שורה 25).**
49. לבסוף, לא ניתן להתעלם ממערכת היחסים המורכבת בין המבקש לבין יתר אחיו, אשר התרשמתי בדיון כי הם הגישו את הבקשה למנות אותם, לאחר שהבינו שהבקשה של מ' לא תתקבל ועל רקע עדויות כי מ' מהלך אימים כל כולם, מלחיץ אותם ומפחיד אותם, כאשר גם הסכמתם הלכאורית למינוי או הבקשה המקבילה שלהם להתמנות במקומו, הוגשה אף היא ממניעים פסולים, ולא לטובת האם כלל, כאשר הם נאלצים בשלב זה לשלם כל חודש מכיסם כספים למ' ולאם, ורוצים להפסיק זאת באמצעות קבלת צו מינוי כאמור, והמשך שימוש בכספי האם כפי שהיה עובר להגשת הבקשה.
50. בהקשר זה, לא נותר לי אלא להפנות לאמור בסעיף 67ה(ו) לחוק הכשרות, שם נקבע שבמילוי תפקידו **והפעלת סמכויותיו, יפעל אפוטרופוס שמונה לבגיר "בדרך שתאפשר לאדם לשמור על קשרים עם בני משפחה וחברים"**. נוכח האמור לעיל, קיים חשש ממשי שמינוי של מ' מילדי האם כאפוטרופוס לאם יביא לניתוק הקשר בינה לבין יתר ילדיה ולסכסוכים תוך משפחתיים נוספים.
51. לכל האמור יש להוסיף, את התרשמותה של העו"ס בתסקיר כי לאורך השנים פעל המבקש לסיכול יכולותיה של האם לקבל עזרה חיצונית, מה שהביא להעמקת התלות שלה בו. מסקנה זו נובעת בין היתר מהתנגדותו של המבקש לכניסתה של מטפלת לבית האם – דבר שללא כל ספק יכול היה לסייע לה במימוש זכויותיה לפי חוק (השוו בעניין זה פרשת ר.ב. הנז' וכן סעיף 67ה(ד) לחוק הכשרות, בו נקבע חובתו של אפוטרופוס לסייע לחסוי ולעודדו לקבל החלטות בעצמו בעניינים הנוגעים לו), לעניין זה מצאתי כי עדותו של המבקש כי לכאורה זה היה רצונה של האם, הייתה בלתי אמינה בעליל, בפרט כאשר הובהר כי משמעות הסירוב הנ"ל להחזיק מטפלת, הביאה לקבלת כספים חלף הטיפול, מהם נהנה המבקש כאמור באופן פסול ושלא לטובת האם.
52. **אשר על כן, ונוכח הטעמים שפורטו לעיל, ואף משעה שמ' עצמו חזר בו מהבקשה להתמנות כאפוטרופוס לאם, סבורני כי אין מקום להורות על מינויו כאפוטרופוס עבורה.**
- התאמתם של ש' ול' להתמנות כאפוטרופוסים בעבור האם
53. מאותה הסיבה, סבורני כי אין מקום אף להורות על ילדיה האחרים של הגב' פלונית כאפוטרופוסים לאימם. כפי שציננה העו"ס בתסקיר :

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

- 1 "לא ברור אם כל הכספים של החסויה מופנים לטובתה, מ' מטפל באם וביטל את המטפלת מב"ל ...
- 2 מאחר ויש חשש כי הם פועלים מתוך מניעי לחץ וחשש מצד מ' ולא בהכרח מתוך ראיית טובת האם"
- 3 54. המסקנה כי בין ילדיה של האם קיים סכסוך מתמשך עולה גם מהבקשה שהגיש א' כנגד אחיו בה"ט 15024-
- 4 01-21 ומפרוטוקול הדיון שם: בקצרה, א' טען כי ש', ל' והמבקש מאיימים לפגוע בו ובבני משפחתו נוכח
- 5 התנגדותו למינויים כאפוטרופוסים לאם.
- 6 במסגרת הדיון שנערך במעמד צד אחד, תאר א' את מערכת היחסים המורכבת בין האחים:
- 7 "... ש' הגיע אליי לבית לפני 4-5 חודשים ואמר לי 'אם מ' יראה אותך הוא מחסל אותך' בגלל שאני
- 8 מתנגד לאפוטרופסות. דקה אחרי זה הוא בא ואומר 'אם לא תחתום אני אגש למס הכנסה ואספר
- 9 להם מי אתה' אמרתי לו שהוא יכול לגשת ... הם (ש' ול' – א.א.ג.) דחפו כל הזמן שמ' יהיה
- 10 (אפוטרופוס של האם – א.א.ג.) למרות שידעו מי הוא ומה הוא, אז שהם יהיו אפוטרופוס הם יקחו
- 11 פנקס צ'קים ויתנו לו לשחק קלפים".
- 12 55. אף בדיון שהתקיים לפני קשה היה להתעלם מהיחסים הגרועים בין האחים וחוסר האמון הקיים ביניהם:
- 13 טרם החל הדיון, כאשר נפגשו הצדדים בבית המשפט, פרץ ויכוח קולני בין ס' ומ' לבין א' – אשר נרגע רק
- 14 לאחר התערבות האבטחה. אף במהלך הדיון עצמו נאלץ בית המשפט להתרות בצדדים פעם אחר פעם
- 15 להימנע מלהפריע למהלכו התקין.
- 16 על רקע האמור, סבורני כי התנהלותם של ילדי האם, כמו גם הקונפליקט הקיים ביניהם, הלחץ שמופעל
- 17 עליהם מצד האח מ', החשש כי גם הם או חלקם מועלים בכספי החסויה או מנסים לטייח זאת, אינו
- 18 מאפשר למי מהם לפעול תוך ראיית טובתה של האם, ומשכך אין מנוס כי אם למנות לה אפוטרופוס
- 19 חיצוני, אשר יהא בבחינת גורם נייטרלי שיסייע בהשכנת השקט, היציבות והביטחון בחיי האם ויבטיח
- 20 את טובתה (השוו בהקשר זה: בע"מ 5710/05 פלוני נ' פלוני (6.7.2006)).
- 21 56. המסקנה לפיה אין מקום למנות את מי מילדיה האחרים של האם כאפוטרופוס עבורה אף עולה בקנה אחד
- 22 עם המלצות העו"ס בתסקירה ועמדת ב"כ היועמ"ש, וכפי שסיכמה העו"ס בדיון "אני חושבת שהדברים
- 23 מדברים בעד עצמם, אני חושבת שיש כאן חסויה שבעצם לא כל העניינים שלה אמורים להיות מטופלים
- 24 והם לא מטופלים כראוי, תסבוכים של אחים ואינטרסים שלא רלוונטיים, היא לא מקבלת מה שצריך,
- 25 אמרו שיש המון חובות למשפחה שלא ברור למה, כי אין סיבה בעולם..."
- 26 57. כפי שנקבע בא"פ (ירושלים) 39398-01-17 מ.נ. נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים (19.4.2018):
- 27 "תסקיר עובד סוציאלי מהווה כלי מרכזי ומשמעותי במסכת הראיות המובאת בפני בית המשפט,
- 28 לשם בחינת טובת האדם שמבקשים למנות לו אפוטרופוס. תפקידו של עובד סוציאלי לסדרי דין הוא
- 29 להניח תמונה כוללת בפני בית המשפט, לאחר שריכוז את המידע מגורמים רלבנטיים שונים, בצירוף

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

המלצה. מדובר בראיה בעלת חשיבות ומשקל רב, שנועדה לסייע לבית המשפט בבחינת המקרה. לא
אחת נכתב בפסיקה כי יש להתייחס לתסקירי העובד הסוציאלי בדומה לחוות דעת מקצועיות, הואיל
והעובד הסוציאליים הם בעלי הכלים והניסיון לצורך בחינת השאלות המתעוררות בכל מקרה
ומקרה, בעין אובייקטיבית, בשל היותם גורם נייטרלי בלתי מוטה לצידו של מי מהנפשות הפועלות.
כיוון שכך, הרי שנטיית בתי המשפט היא לאמץ את המלצות התסקיר המוגשות לו, כל עוד אין
טעמים ושיקולים של ממש המצדיקים סטייה מממצאי התסקיר ומסקנותיהן (ר' למשל: בע"מ
4259/06 פלונית נ' היועמ"ש [פורסם בנבו] (13.7.2006) (פסקה 32); עמ"ש 55785-02-12 ק.ש. נ'
ע.ש. [פורסם בנבו] (20.9.2012)).

58. סיכומו של דבר – במקרה דנן לא מצאתי כל עילה לסטות מהמלצות העו"ס לסדרי דין והמלצות ב"כ
היועמ"ש, ואני מורה על אימוצן.

59. לפיכך, הבקשות למינוי של מ' ו/או ש' ו/או ל' ו/או מי מילדיי האם להתמנות כאפוטרופוסים, נדחות.
אני מורה על מינויו של המרכז הישראלי לאפוטרופסות כאפוטרופוס לענייניה הרכשיים והאישיים של
הגב' פלונית.

משעה שעולה על פניו כי האם נקלעה לחובות ולהליכים למכירת דירתה שלא בטובתה, חזקה על
האפוטרופוס שתפעל בהקדם האפשרי על-מנת לטפל בענייני החובות והרכוש, לרבות הליכי ההוצל"פ
וצו הכינוס שקיים על ביתה.

המזכירות תכין צו מינוי לחתימתי ותסגור את התיקים בא"פ 64429-05-21 וא"פ 64429-11-21.

נוכח המינוי, מתייתר הצורך לדון בבקשה שהגיש הבן א' לרישום הערת אזהרה על בית האם, ועל כן אני
מורה אף על סגירתו של א"פ 21283-11-21.

העתק מפסק הדין יועבר גם לכונס הנכסים על דירת האם, עוה"ד

60. איני עושה צו להוצאות.

פסק הדין מותר לפרסום לאחר הסרת שמות ופרטים מזהים.

ניתנה היום, כ"ב טבת תשפ"ב, 26 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

26 דצמבר 2021

א"פ 64429-05-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 15180-11-21 האחים נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'
א"פ 21283-11-21 א' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים ואח'

אורית אביגיל יהלומי, שופטת

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8